

Lapuan kumppanuuspöytä 18.3.2021

Kumppanuuspöydän kutsuu kokoon kunta/kaupunki. Tällä kertaa ovat mukana myös Järjestöt mukana muutoksessa ja soteuudistushankkeet sekä Leader Aisapari, joka tulee pitämään yhteyksiä yllä jatkossakin.

Kumppanuuspöytä on yhteinen ideoinnin ja suunnittelun alusta. Kumppanuuspöytä on hyvä asioiden valmistelutyökalu. Voidaan tunnistaa epäkohtia ja kehittämisen kohteita ja etsiä niihin yhdessä ratkaisuja. Kumppanuuspöytä ei tee päätöksiä, mutta pöydässä esiin tulevia ehdotuksia ja ideoita vievät eteenpäin järjestöyhdyshenkilöt, joita Lapualla ovat Niko Savinainen ja Susanna Oversteyns.

Tällä kertaa teemana järjestöystävällisyys, mutta jatkossa voidaan valita paikallisesti esiin nousevia teemoja. Kumppanuuspöydistä tiedotetaan avoimesti. Kokouksia pidetään tarpeen mukaan, mutta vähintään kerran vuodessa. Muistio lähetetään jokaiselle osallistujalle ja lisäksi julkaistaan kunnan ja Aisaparin kotisivuilla.

Lapuan kaupungin puheenvuoro

Kaupunginjohtaja Satu Kankare

Yhteistyö yhdistysten kanssa Lapualla

- Yhdistyksiä Lapualla on yhdistysrekisterin mukaan 264 kpl, joista aktiivisia on noin 238 kpl
- Yhteisötapaaminen Kulttuurikeskus Vanhassa Paukussa helmikuussa 2019
  - Paikalla oli noin sadan yhdistyksen edustajat
  - Yhteisötapaamisen tarkoituksena oli lisätä kaupungin ja yhteisöjen vuorovaikutusta tiiviimmän yhteistyön takaamiseksi ja yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Yhteisöjen ja kaupungin yhteinen asiakas on **asukas**, joten tiiviimpi yhteistyö välillämme lisää myös asukkaiden hyvinvointia.
- Strategiamme mukaisesti tapojamme toimia ovat mm. kokeileva innovointi ja verkostoituminen. Myös yhteistyössä yhdistysten kanssa on hyödynnetty näitä tapoja.

Asukkaiden ja yhteisöjen kohtaamispaikka 28.3.2019 – 31.12.2020

- Asukkaiden ja yhteisöjen kohtaamispaikan toteuttaminen Kulttuurikeskuksessa
  - Avajaiset + Lapuan kaupungin avustusklinikka 28.-29.3.2019
  - Huhti-kesäkuussa 2019 kävijöitä kohtaamispaikalla oli yhteensä **771** henkilöä ja kaikkiaan **43** eri yhdistystä/tahoa oli toiminnassa mukana kevään aikana
- Koronaepidemia muutti asukkaiden ja yhteisöjen kohtaamispaikan toteutusmallia siten, että tilassa ryhdyttiin kesäkuusta 2020 alkaen toteuttamaan turvallisen kokoontumisen mahdollistavia vertaistoimijatapaamisia (esim. Omaishoitajat, Parkinson-ryhmä, ikäihmisten ryhmät)
  - Kävijöitä 1.6.-31.12.2020 oli **1.413** kävijää ja mukana oli **27** yhdistystä, **10** eri yksittäistä toimijaa/tahoa sekä **5** kaupungin sisäistä toimijaa
- Vuoden 2021 alusta ikäihmisten toimintaa toteutetaan mm. Saarenpääkodissa ja kulttuuripalvelut tarjoaa pienimuotoisesti tiloja yhdistysten vuosikokouksiin.

Virtuaalinen asukkaiden ja yhteisöjen kohtaamispaikka tulossa keväällä 2021

- Virtuaalisella kohtaamispaikalla tarjotaan
  - asukkaille mahdollisuus tutustua keskitetysti Lapualla toimiviin yhdistyksiin ja mahdollisesti liittyä mukaan yhdistysten toimintaan
    - Tulomuutto Lapualle on noin 600 asukasta vuodessa => Tietoisuuden lisääminen toimivista yhdistyksistä mahdollistaa uusien asukkaiden osallistumisen yhteisöjen toimintaan helpommin.
  - yhdistyksille mahdollisuus tiedottaa omasta toiminnastaan ja tarjota keskitetysti linkit omille nettisivuilleen ja somekanaviin
- Lapuan kaupunki mahdollistaa asukkaiden ja yhteisöjen keskitetyn kohtaamispaikan. Samalla Lapuan kaupunki varmistaa itselleen ajantasaiset tiedot toimivista yhdistyksistä.

Yhteisöjen ja asukkaiden virtuaalinen kohtaamispaikka

Tietopyyntö
lähetetty 238
yhdistykselle

Poutun kyläyhdistys ry

<http://poutunkyla.net/Koti.php>

<https://www.facebook.com/groups/124801457635030>

Lapuan Poutun kylä sijaitsee keskustan läheisyydessä, silti Pouttu on kylämainen oma yhteisö. Kylässä on oma kyläkoulu Poutun koulu, joka täytti juuri 100 vuotta. Kyläyhdistys tekee vahvaa yhteistyötä koulun sekä koulun vanhempainyhdistyksen kanssa. Vuosittain tapahtumia ovat olleet talviriehat, paasiaiskokko sekä peltoseurat.

Toimiala

Asiasanat

Asukas- kotiseutu- ja kylät kylät, yhteisöllisyys, tapahtumat, perhe

Ämyri ry

<https://www.amyriyry.com/>

<https://www.facebook.com/amyriyry>

Lapuan elävän musiikin yhdistys Ämyri ry:n toimintatavoitteina on muun muassa yhdistää musiikin kuluttajia ja tuottajia, tarjota koulutusta ja esiintymistilaisuuksia paikallisille artisteille ja yhteille sekä toimia elävän musiikin puolestapuhujana alueella.

Toimiala

Asiasanat

Kulttuuriala

bänditoiminta, tapahtumat,

Tietoa voi
etsiä
nettisivulta
nimen,
toimialan tai
asiasanojen
mukaan

Virtuaalinen kohtaamispaikka perustetaan kaupungin uusille kotisivuille. Yhdistykset voivat esitellä toimintaansa ja valita sopivat hakusanat toiminnalleen. Reilu viikko sitten lähetettiin 238:lle yhdistyksille tietopyyntö, noin 10 % vastannut tähän mennessä. Saa jatkuvasti täydentää!

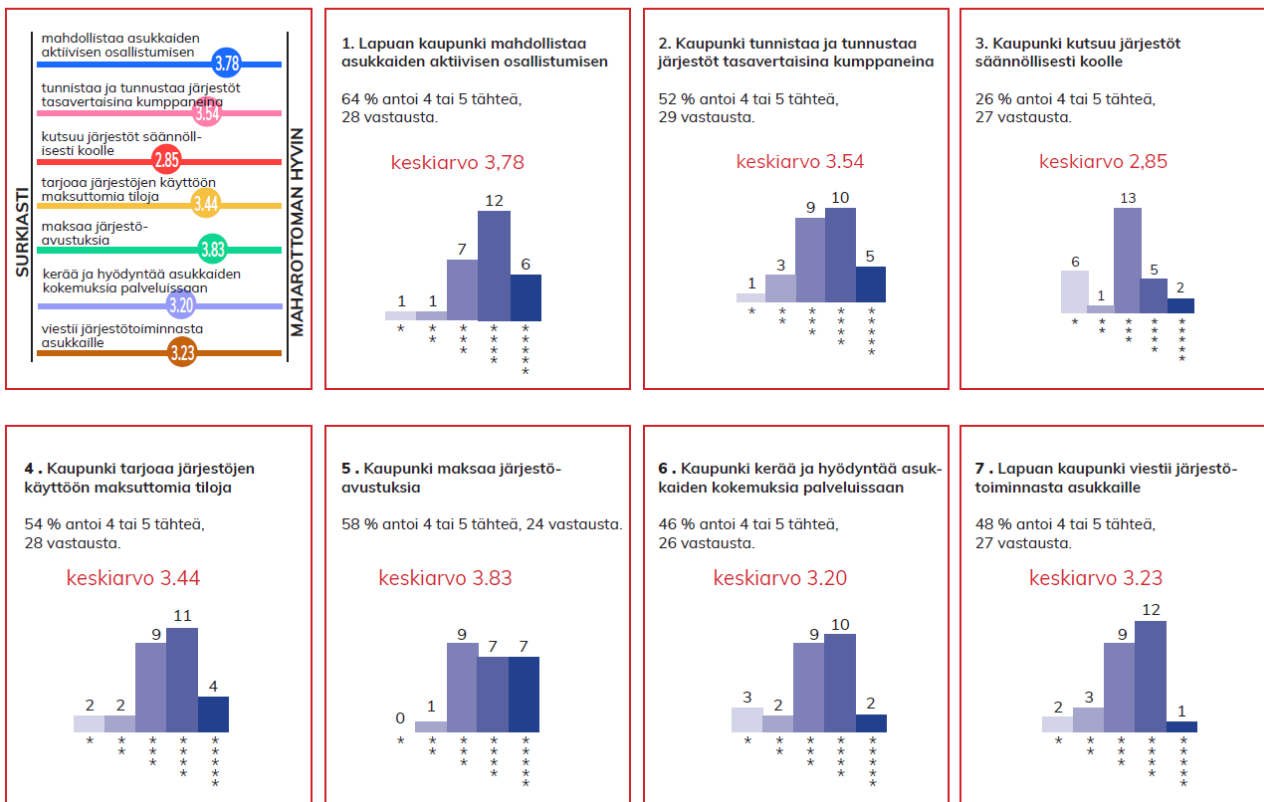
Perusturvan yhteistyö yhdistysten kanssa

- Tehty sopimus Lapuan kaupungin ja vapaaehtoisjärjestöjen yhteistoiminnasta
  - Kaupunginhallitus hyväksyi 11.5.2020 ja sopimus tehty 13.5.2020
  - Yhteistyötä tehtiin jo keväällä koronaepidemian alettua (kauppa-asiointi)
- Yhteistyötä on myös mm. seuraavien tahojen kanssa
  - Sininauha ry – kuntouttava työtoiminta
  - Paukun Paja – kuntouttava työtoiminta nuorille
  - MLL
  - SPR
  - Veteraanijärjestöt

Susanna Oversteyns

Susanna esitteli ilmoittautumislomakkeen yhteydessä tehdyn esikyselyn, johon vastasi vajaat kolmisenkymmentä henkilöä.. Pääosin saatu keskiarvoksi reippaasti yli 3. Suuri osa antanut vastauksena neljä tai viisi tähteä Lapuan järjestöystävällisyydestä, siitä kiitos! Paras tulos saatiin järjestöavustuksista koskeviin kysymyksiin.

Miten järjestöystävällinen on sinun kuntasi? Ennakkokysely Lapualla

Tietyt järjestöt tapaavat kaupunkia useammin kuin toiset, ehkä kumppanuuspöydät auttavat yhteydenpidon lisäämiseen. Kiitos Järjestötalolle ja Aisaparille - tehdään jatkossakin Lapuasta entistä järjestöystävällisempi kaupunki!

Jarmo Vesa fasilitoi keskustelun järjestöystävällisen kaupungin seitsemästä kriteeristä:

1 mahdollistaa asukkaiden aktiivisen osallistumisen

Ehdotus: perustetaan Lapualle seura-/järjestöparlamentti tai muu säännöllinen yhteydenpitoelin. Olisi oivallinen paikka kaupungin ja järjestöjen kokoontua säännöllisesti. Tulee hyviä ideoita ilmoille.

Uusi liikuntatoimen johtaja sai kehuja: urheilupuolella seurat on otettu säännöllisesti yhteydenpitoon.

Etelä-Pohjanmaan muistiyhdistys tekee paljon yhteistyötä Lapuan kaupungin kanssa, mukana myös Saarenpääkodin kehittämishankkeessa. Kolmella hankkeella tavoitetaan kaikenlaisia ja kaikenikäisiä toimijoita. Ehti käyttää myös yhteisöjen tilaa, joka oli hyvä palvelu kauniilla paikalla. Viestinä kaikille EP:n kunnille: maakunnallisia yhdistyksiä on kymmeniä tekemässä työtä useilla paikkakunnilla, mutta unohtuvat usein paikallisista pöydistä, koska kotipaikka on PRH:n mukaan pelkästään Seinäjoki.

Tarvitaan myös joku paikka, jossa kokoontua rajoitukset huomioiden. Ikäihmisillä ei kaikilla ole tietokonetta, saatikka että osaisivat sitä käyttää. Tarvitaan yhdessäoloa kahvikupin seurassa.

Digi-syrjäytyminen on olemassaoleva asia vielä kauan. Osa ei ole motivoitunut asiaan, osalla ei ole taitoja tai laitteita. Ja vaikka olisi taidot, ne voivat hiipua vaikkapa (muisti)sairauden takia.

Sydänyhdistyksellä oli Silmukka-kerhoja yhdistysten tilassa. Nyt on pidetty kokouksia Teamsissa, mutta tarvitaan muutakin toimintaa kuin pelkkää virtuaalisuutta. Ikäihmisellä päivän kohokohta, kun saa puhua muutaman sanan jonkun toisen kanssa.

Lakeuden omaishoitajayhdistys ja OmaisOlva-hanke: Hieno asia, että tietoa kootaan. Haasteena se, että palvelujen pariin tullaan usein vasta myöhäisessä vaiheessa. Tullaan tutuksi -tilaisuudet ja kumppanuuspöydät hyviä keinoja tuoda tietoa yhdistyksen toiminnasta kaikille.

Virtuaalinen kohtaamispaikka hyvä idea: mitä aikaisemmin ja laajemmin asukkaat saavat tietoa yhdistysten tarjoamista palveluista, sitä parempi.

Seinäjoen Järjestötalon kautta tieto myös leviää, hyvä esimerkki oli keväällä 2019 pidetyt järjestömarkkinat.

Tässä tuotiin myös tietoon Järjestötalon tänään saama päätös: kolmen maakunnan yhteinen Järjestökliniikka-hanke sai Stean rahoituksen. Muistiyhdistyksen yhteistyöhanke ei saanut rahoitusta.

2 tunnistaa ja tunnustaa järjestöt tasavertaisina kumppaneina

Lapuan kaupunki järjestää koulujen yhteydessä lapsille ja nuorille harrastustoimintaa isolta osin yhteistyössä järjestöjen kanssa. Lapua on mallioppilas ”Harrastamisen Suomen mallissa”. Yhteistyö toimii hyvin ja tuleville vuosille haetaan vielä laajempaa järjestökentän kumppanuutta. Vaatii asennemuutosta, koska palvelutuotanto tapahtuu tässä päiväsaikaan klo 14-16

Muistiyhdistys järjesti aikaisemmin muistineuvolatoimintaa, ja edelleen tehdään monenlaista yhteistyötä sekä kaupungin että yhdistysten kanssa.

Buusti ry (ent. Etelä-Pohjanmaan sosiaalipsykiatrinen yhdistys) kehittää ja tuottaa työllistymispalveluita fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen tuen tarpeessa oleville eteläpohjalaisille. Lapuan kanssa tehdään yhteistyötä sosiaalipuolella sekä työllisyys- että kuntoutus- ja asumispalveluissa. TE-palvelut ohjaavat asiakkaita Buustille. Yhdistys saa vastaanottaa asiakkaita kaupungin tiloissa. Buusti on tyytyväinen yhteistyöhön.

MLL Pohjanmaan piiri tekee yhteistyötä erityisesti sosiaalipalvelujen kanssa. Yhteistyö ja tasavertainen kumppanuus toiminut hyvin. Täytyy katsoa järjestötoimijan puolelta: järjestöillä oltava laadukkaita lakisääteistä palvelutoimintaa täydentävää toimintaa. Miten soteuudistus tulee näkymään sosiaalialan järjestöjen ja kuntien välisessä kumppanuudessa? Myös taloudellisesta tulevaisuudesta on huoli, jota tahtoisivat kuntien kanssa etukäteen pohtia.

Järjestötalolla on Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ja Seinäjoen kaupungin kanssa yhteistyösopimukset. EPSHP palvelee koko maakuntaa. Olka-potilastukipiste palvelee omaisia, hoitajia ja potilaita kantasairaalan kahvilan vieressä. Tehdään järjestöjen palveluita tunnetuksi, lisäksi tarjolla on hoidon ohjaukskurseja ja vertaiskursseja. Yksinäisten eläkeläisten virkistyskursseja on tänä vuonna kolme Kuortaneen urheiluopistolla, lisäksi pari diabetesta sairastavien lasten isovanhempien vertaiskursseja myös tulossa.

3 nimeää järjestöyhdyshenkilön ja kutsuu järjestöt säännöllisesti koolle

Susanna Oversteyns on Lapuan kulttuuripäällikkö ja on järjestöyhdyshenkilö, susanna.oversteyns@lapua.fi Kulttuurikeskus Vanhassa Paukussa yhteistyö sujuu helposti. 2019 uusittu laki kuntien kulttuuritoiminnasta lisäsi kaupungin lakisääteisiä tehtäviä. Tässä avautui monelle yhteisölle mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä.

Taide keskellä arkea, Etelä-Pohjanmaan liiton kulttuurihyvinvoinnin selvitys. Paljon askelmerkkejä ja kulttuuriyhteistyön mahdollisuuksia, toivottavasti päästään yhteistyössä myös hankkeistamaan yhteistyötä.

Digisyrytymisen torjumiseksi kannattaa tutustua kansalaisopiston mediapajaan <https://lapua.fi/kansalaisopisto/mediapaja/>

Niko Savinainen Liikunta- ja nuorisotoimen päällikkö on Lapuan toinen järjestöyhdyshenkilö. Majapaikka Urheilutalolla. Liikuntapuolella pidetty järjestöfoorumeita, joissa on käyty läpi kysymyksiä yhteistyöstä. Mietitään myös järjestöjen välistä yhteistyötä ja saatu mielenkiintoisia tuloksia.

Lapua tarjoaa järjestöille laajan liikuntapaikkaverkoston, jonka kunnossapidosta kaupunki huolehtii. Kumppanuus ollut iso teema viime vuosina. Jääalueita, latuja ym. hoidetaan yhteistyössä. Työtä tehdään sydämellä.

Järjestöissä on paljon potentiaalia, jota eivät itsekään välttämättä hahmota tai käytä täysimääräisesti. Ottakaa yhteyttä, niin selvitetään asia! niko.savinainen@lapua.fi

4 tarjoaa järjestöjen käyttöön maksuttomia tiloja

Ikäihmisille toivotaan maksuttomasti esteettömiä tiloja, joissa induktiosilmukka. Yhteisöjen tila oli mainio. Järjestöillä on maksuttomien tilojen tarve, koska resurssit ovat vähäiset.

Eläkeliitto on tyytyväinen nuorisotalon käyttöön, samoin lukion kuntosali on mahtava paikka. Kiitos kaupungille, aina on saatu mitä on haluttu. Voimaa vanhuuteen -hankkeessa selvitetty tilojen esteettömyyttä.

Myös koulujen salit ovat maksuttomia. Hiihtomajaa hyödynnetään jonkin verran, ja kaikki ulkoliikunta-alueet ovat tietenkin maksuttomia. Uimahallin laajenuksessa mietitään erityisesti esteettömyysvaatimuksia, jotta tilasta saadaan entistä toimivampi.

Muistettava myös kognitiivinen esteettömyys. Useita yrityksiä oli useita mukana Muisti- ja ikäystävällinen Etelä-Pohjanmaa -hankkeessa, jossa Lapuan yrittäjät oli yhtenä pilottiyhdistyksenä.

<https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/muisti-ja-ikaystavallinen-yritys-toimintamalli-yritysten-muisti-ja-ikaystavallisuuden>

5 maksaa järjestöavustuksia

Lapuan järjestöavustukset korkeintaan muutamia satasia, yhdistyksen täytyy toimittaa toimintasuunnitelma ja menokuitit. Melko vaivalloista pienelle yhdistyksen kannalta.

Koska hakemukset saa tehdä netissä, on helppo täyttää, sanoo eläkeliitto.

Ruhan kyläyhdistys hakenut useana vuotena yleisavustuksia ja saanut muutaman satasen. Kuittien kasaaminen loppuvuoteen mennessä toimitettava, mutta on helposti saatava avustus.

Kulttuuripuolella kohdeavustuksia ja toiminta-avustuksia. Toiminta-avustuksia jaetaan kulttuurin ja taiteen alan rekisteröidyille yhdistyksille ja niihin on toimitettava toimintasuunnitelmat, talousarviot ja edellisen vuoden toimintakertomukset. Kohdeavustusten hakeminen kevyempää, ne maksetaan kuitteja vastaan – kustannusten todentaminen tärkeää.

Kaupungin tuki toivottava ja saisi olla suurempi, toivotaan että kokonaispottia saadaan jatkossa hilattua ylöspäin. Tuloksia arvoidaan vertaisarvioinnilla: ne, jotka keräävät paljon osallistujia saavat enemmän tukea.

Lapuan Ponnistus on saanut sekä toiminta- että kohdeavustuksia, myös kulttuuripuolelta musiikkitapahtuman järjestämiseen. Seuran mielestä Lapuan kaupungin avustusten jako on tasapuolista ja läpinäkyvää.

Liikuntatoimien puolella myönnetään myös stipendeitä SM-, EM- ja MM-tason saavutuksista.

Lapuan kaupungin yhteistyösopimukset saivat kritiikkiä. Kaupungilla on yhteistyösopimus superpesiksessä pelaavan naisten joukkueen ja korisliigassa pelaavan koripallojoukkueen kanssa, perusteluina että pelaavat suomen korkeinta sarjatasoa ja pelaavat SM-mitaleista. Lapualla on kuitenkin myös SM-tasoisia painijoita, yleisurheiljoita, ampujia ja voimailijoita, jotka tuovat Lapuulle näkyvyyttä, mainetta ja kunniaa. Yhteistyösopimus ei kata heitä, vain nämä kaksi lajia saavat tukea kaupunginhallitukselta.

Leader Aisapari kannattaa hyödyntää kehittämissuunnittelussa ja rahoituksessa. Liikuntatoimen kohdeavustuksista iso osa sopisi mainiosti Leader-hankkeiksi. Lisätietoa Aisaparin tuesta kotisivulta

<https://www.aisapari.net/yhdistykset-ja-yhteisot/>

6 kerää ja hyödyntää asukkaiden kokemuksia palveluissaan

Miten hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja kehitetään? Kutsutaanko asukkaita ja miten?

Huomioidaanko paikkakunnan palveluissa esteettömyys?

Uutta yhteisöjen tilaa toivotaan Paukuun. Tila toimi mainiosti, mutta jatkosta ei ole tietoa. Mietittävä voisiko nuorisotaloa käyttää tässäkin hyödyksi. Tämä on tärkeä keskusteluaihe.

Paukun yhteisöjen tila oli likietuunen ja siinä mielessä esteetön, että ei ollut rappusia ja samalla sai käydä kirjastossa, kahvilassa ja näyttelyissä.

Nuorisotalo on kokoontumispaikkana moneen äkinäiseen sopiva paikka – aika huokeakin – ainut ongelma, ettei se ole täysin esteetön – kahvilatilat yläkerrassa.

Muutamilla kylillä on toimivat nuorisoseurat omine taloineen. Ongelmana niissä on talvinen lämmitys, kun varat eivät tahdo riittää.

Vanhusneuvosto on saanut esimerkiksi kirjaston ovet sellaisiksi, ettei tarvitse liikuntavammaisena odottaa aukaisijaa.

Monilla järjestöillä, etenkin eläkeläisjärjestöillä on terveyttä ja hyvinvointia edistävää toimintaa, johon kutsutaan laajasti väkeä mukaan. Pyydämme toinen toisiamme mukaan – se osoittaa kuinka järjestöystävällinen tämä kaupunki on. Järjestöjen ja yhdistysten toiminnot ovat Lapualla hyvässä mallissa.

Kunnan tuottamiin hyvinvointia ja terveyttä edistävien palvelujen järjestämiseen tarvitaan lisää asukkaita mukaan kehittämään toimintoja, tämä koskee koko Suomea. Jos joku keksii palvelun, joka saisi laajasti asukkaita eri ikäryhmissä liikkumaan ja hoitamaan hyvinvointiaan, hän ansaitsisi Nobelin palkinnon!

Lapualla ovat harrastusmahdollisuudet kaikkien toimijoiden osalta todella hyvässä kunnossa, mutta niitä pitäisi käyttää huomattavasti paremmin kaupungin markkinoinnissa ja samalla järjestöille pitäisi myöntää vähintään kaksinkertainen määrä avustuksia, jotta niiden palvelut saataisiin ammattimaisiksi.

7 viestii järjestötoiminnasta asukkaille

Miten kunta tiedottaa asukkailleen, onko säännöllisiä tiedotteita kotisivujen lisäksi?

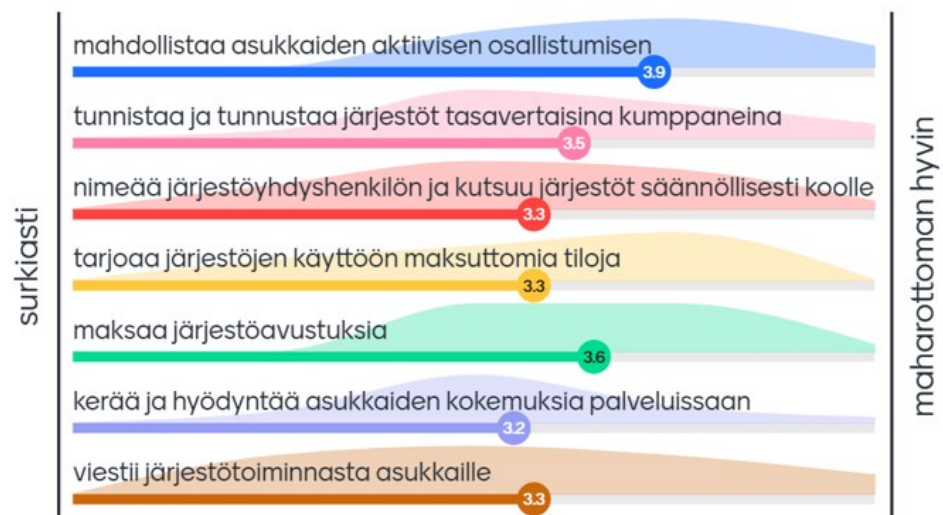
Lapuan Sanomien seuratoimintapalsta on ahkerassa käytössä. Lapuan Sanomat ottaa hyvin tiedotteita lehteensä. Lapuan Sanomat ei tule läheskään kaikille, tosi moni paikkakunnalle muuttanut ei tilaa lehteä.

Monissa kunnissa on hyvinvointikoordinaattori ja -lautakunta, joiden tehtävänä tiedottaa palveluista.

Kulttuuritoimella facebook, instagram, kotisivut ja Lapuan Sanomat ahkerasti käytössä.

Päätteeksi täytettiin menti-kysely, jossa osallistujat kertoivat mielipiteensä Lapuan järjestöystävällisyydestä.

Miten järjestöystävällinen on sinun kuntasi?

Päivi Kultalahti osallistujia Leader Aisaparin puolesta. Niin Lapuan kaupunki ja kuin lapualaiset järjestötkin ovat aktiivisia hanketoimijoita. Seuraava hakujakso päättyy toukokuun lopussa.

Teija Matalamäki kiitti osallistujia ja järjestelyihin osallistuneita: "Yksi tärkeimmistä matkoista, mitä ihminen voi tehdä on mennä toista puolitiehen vastaan."